

AZ „ÉLET DOLGAI” — FRANCIA FILMEKBEN

(Párizsi filmlevél)

Tartósan nehézségekkel küzd a francia film. Évekre visszamenően két kezünkön megszámlálhatnók a kiugró sikereket, ha pedig 1970. műsorfüzeteit tanulmá-

nozzuk, alig találunk az átlagból kiemelkedő francia alkotást. A válság itt nem oly drámai, tünetei nem oly kirívóak, látványosak, mint az olasz filmgyártásé. Igaz, korábban a csú-

csok sem voltak oly gyakoriak és kimagaslóak. No meg az előzmények, a hagyományok rányomják bélyegüket egy ország filmgyártására. A halványabb periódusokra is. Az Új Hullám ma már filmtörténeti adalék. Közvetlen hatása régen elenyészett. De bizonyos, főleg módszertani posztulátumok: az olcsó produkció, szerény külsőségek, új kifejezési eszközök keresése, a dokumentyszerűség, a kísérletezés, ma is éreztetik jótékony hatásukat. Például éppen ezért kisebb a francia filmben a megrázkódtatás, mint a monumentalításra, hatalmas horizontokra, amerikai méretekre törekvő olasz filmben. A

Eva Swann — Albicocco: Bolond szív című filmjében

Jean-Pierre Leaud és Hiroko Berghauer — Francois Truffaut: Hitvesi otthon című filmjében

pangás ott óriási struktúrák stabilitását ingatta meg, itt viszont a gazdaságosabb, szerényebb igényű gyártásban sokkal kevésbé érezhető most a lendület lankadása.

A hatvanas évek, az Új Hullám ismertebb egyéniségei közül Truffaut tudott legkönnyedebben és legeredményesebben „átváltani”. Munkaképességét, hatékonyságát beszélő számok jelzik. Az elmúlt esztendőben két sikeres filmet készített: a kalandfilmek műfajába tartozó *Mississippi szirénjé-t* és a pedagógiai célzatú *A vad gyermek-et*. Most pedig, 1970-ben tizedik filmjét forgatja, a *Hitvesi ott-*

Jean-Pierre Leaud —
Truffaut filmjében

Eva Swann a *Bolond szív-ben*

Jelenet Michel Boisrond: Tegnap történt, a nyáron című filmjéből

Maurice Ronet és Brigitte Bardot — Jean Aurel: A nők című filmjében

hont. A mű a *Lopott csókok* folytatása, főhőse ismét *Antoin Doinel*, aki a lopott csókok után most megismeri Truffaut kritikusa, irónikus, de mindig humanista szemléletében a családi élet örömeit és ellentmondásait. A film önéletrajzi jellegére utal a *Doinel* név, amely az első nagy siker, *A négyszáz csapás* óta mindig a szerzői film alkotójának saját gyermekkorára és fiatalosága élményei felelevenítésére szolgál alkalomul. A címszereplő Truffaut kedvenc férfi alakítója, Jean Pierre Leaud, női partnere is

Jelenet a *Tegnap történt, a nyáron* című filmből

a rendező felfedezése, az egyéni, bájos Claude Jade.

Megtörtént a hivatalos jelölés az idei Cannes-i fesztiválra is. Franciaországot egy fiatal, viszonylag ismeretlen rendező, Claude Sautet műve: *Az élet dolgai*, képviselik. A forgatókönyv Paul Guimard Delluc-díjas regénye nyomán készült. A történet banális, és nem új ötleten alapszik a film átütő kritikai sikere sem. Egy ötven év körüli beérkezett mérnök

családja és egy fiatal lány szerelme között vergődik. Autóbaleset éri, s a halál küszöbén egy óra alatt újraélti sorsát, konfliktusait, problémáit. Letisztultan látja mindazt, ami még röviddel előtte is kusznak, bonyolultnak, megoldhatatlannak tűnt. A kifejezés egyszerűsége, a mondanivaló líraisága, humanista szemlélet teszi vonzóvá Sautet filmjét. A sikernek jelentős eleme a kitűnő színésztrió: Michel Piccoli, Lea Massari és Romy

Schneider kitűnő teljesítménye.

Mielőtt áttérnénk azokra a filmekre, amelyek a program folyamatosságát, az állandó közönséget biztosítják, szórakoztatásukkal vagy bizonyos igényességükkel, hadd említsünk egy érdekes jelenséget. A hatvanas évek eleje óta nem szűnt meg a francia filmben a dokumentumfilmek varázsa. Az iskola csiszolódott, a közönség is nevelődött és ma a párizsi mozikban, filmklubokban állandó nézőkre számíthatnak a dokumentumfilmek, ezek között is elsősorban a politikai tárgyúak. Egész sor film készült az 1968-as májusi eseményekről.

Francois Timmerman és Emmanuelle Riva — Dominique Delouche: *A vágy férfitja* című filmjében

Brigitte Bardot — A nők című Jean Aurel-filmben

Közülük kiemelkedik az a dokument-összeállítás, amely a legnagyobb francia szakszervezet, a CGT 1968-as szerepét mutatja be. Feltűnő melegen fogadta a kritika Frederic Rossif *Miért Amerika* című összeállítását, amely régi hirdatók szellemes, eleven, lüktető ütemű vágásával mutatja be a huszadik századi Egyesült Államok fantasztikus elmentmondásoktól terhelt fejlődését a második világháború kirobbanásáig.

Végül néhány szót arról, ami az átlag műsor java. Jean Gabriel Albicocco rutinos rendezésében láthatják a fordulatot, romantikus történetek kedvelői a *Bolond*

szív-et, a főszerepben az új sztárral, Eva Swannal. Hónapok óta változatlan sikerrel vetítik a mozikban de Funès legújabb komédiáját, a *Hibernatus-t* és a langyos fogadtatáshoz képest meglepően jól tartja magát a Jean Aurel rendezte *A nők* is. Hiába, Brigitte Bardot akkor is becsalja a nézőket a mozi-
ba, ha nincs fénykorában. A tenger, a nyári szórakozások, a mélytengeri bűvárokodás és

halászat derűs, könnyed léggörét eleveníti fel ízlésesen Michel Boisrond csupa fiatal felvonultató műve, a *Tegnap történt, a nyáron*. Emannelle Riva pedig izgalmas rendőri történetben, *A vágy férfiájá*-ban csillogtatja ezúttal sokrétű képességeit. Említsük meg a teljesség kedvéért, hogy Nathalie Delon első főszerepében Robert Hosseint választotta partnerül, a *Különleges feladat*-ban.

Jean-Gabriel Albicocco: A bolond szív című filmjének egyik jelenete

